

Bestiller - Udfører - Modtager - Modellen (BUM)

Det mener Etf

Etf vurderer, at erfaringerne med BUM-modellen er meget forskellige. Modellen giver ikke i sig selv bestemte gode eller dårlige resultater. Der er både fordele og ulemper, alt efter hvordan brugen af modellen konkret tilrettelægges og håndteres lokalt.

Etf mener, at fordelene ved BUM-modellen bl.a. er, at fagligheden og ydelserne bliver synliggjort, og der bliver større gennemsigtighed for borgerne. Fælles visitation til alle ydelser kan fremme helhedssynet på borgerens behov, samt sikre et ensartet niveau for ydelserne.

Etf mener, at ulemperne ved BUM-modellen bl.a. er en risiko for, at de faglige miljøer bliver atomiserede. Desuden kan erfaringsopsamling og praksiskoordinering blive besværliggjort af adskillelsen af bestiller- og udfører-funktionerne.

Modellen, der skaber mulighed for konkurrence mellem forskellige udfører-virksomheder fordrer således, at der eksisterer et velfungerende marked for sociale ydelser. Eksisterer det marked ikke lokalt, er der risiko for at leveringen/sikkerheden for ydelser til borgere med særlige behov forsvinder eller mindskes.

Endelig er der situationer, hvor antallet af borgere, der skal visiteres ydelser til, er begrænset. Dette betyder, at opgavemængden og den personalemæssige volumen ikke er stor nok til, at det i praksis giver mening at adskille funktionerne.

En skarp adskillelse af bestiller-funktionen (behovsvurdering) fra udfører-funktionen (den daglige praksis) indebærer en væsentlig risiko for, at aktørerne i de to funktioner fokuserer mest på eget område, og derved udvikler "blindhed" overfor

---

---

borgerens samlede behov. Derfor må der til stadighed (fx gennem opgavebeskrivelser og supervision) arbejdes på, at dette ikke sker. Omvendt kan BUM-modellen også udgøre en risiko for, at der opstår dobbelt-administration/visitation, hvis bestillernes og udførernes opgaver bliver for overlappende.

For at opveje ulemperne må der ved indførelse af BUM-modellen samt den løbende drift sikres, at den nødvendige faglighed er til stede, og at der er en løbende dialog mellem bestillere, udførere og modtagere, således at kvaliteten af ydelserne kan sikres og videreudvikles, og således at borgerens samlede behov hele tiden er i centrum.

Det bliver således helt centralt, at dialogen mellem borgere/modtagere og udførere samt mellem udførere og bestillere fungerer optimalt, ligesom den interne kommunikation i forvaltningen gør det. Tæt dialog, samarbejde og respekt mellem modellens forskellige aktører er nødvendig, for at modellen kan fungere i praksis.

Etf mener, at når der stilles så høje krav til mange aktører på én gang for at modellen fungerer hensigtsmæssigt, så er modellen i praksis sårbar.

Baggrund

Bestiller-Udfører-Modtager-modellen er et organisatorisk begreb, hvor en person eller organisatorisk enhed varetager visitationen af sociale og sundhedsmæssige ydelser og på baggrund af denne, bestiller udførelsen. Leverancen/ udførelsen af serviceydelsen til brugeren sker fra en anden organisatorisk enhed (udføreren).

Bestiller- og udfører-funktioner har altid eksisteret på det kommunale område. Det nye er, at man gør bestillerfunktionen til et fuldtidsjob, og at man tilstræber en adskillelse af de to funktioner. Adskillelse af myndighedsansvaret og leverandøropgaven giver større mulighed for ekstern opgaveløsning på det (amts)kommunale område.

Inden for nogle områder er der et lovkrav om at skille myndigheds- og udfører-funktioner (fx hjemmehjælp), - inden for andre områder kan kommunerne selv beslutte, om opgaverne skal adskilles i de to funktioner (fx træning og hjælpemidler).

Hvad har vi gjort Foreningens tillidsvalgte og ansatte arbejder dagligt for at opnå, at der ved organisationsændringer til BUM-modellen sikres fagligt bæredygtige ydelser og fagligt interessante stillinger, både for Bestillere og Udførere.

Hvad gør vi Etf deltager i den aktuelle debat med henblik på synliggørelse og nuancering.

Mål og Planer Etf arbejder for

- At der ansættes flere ergoterapeuter i Bestiller-jobs.
- At både Bestiller og Udfører-ergoterapeuter får fagligt udfordrende arbejdsopgaver og mulighed for indflydelse på tilrettelæggelsen af arbejdet.
- At adskillelsen af Bestiller- og Udfører-funktioner håndteres fornuftigt, således at der foregår en dialog/kommunikation mellem funktionerne.
- At ydelserne beskrives indgående, også de mere "bløde" ydelser, som opstår i samspil mellem klient og ergoterapeut.

Værd at vide Lovgrundlag: Lov om social service af 9. september 2002, § 75

Lov om frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp af 8. maj 2002, samt Bekendtgørelse om kvalitetsstandarder og frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp m.v. af 9. oktober 2002.

Etf's strategipulje støtter gerne nye lokale initiativer.

www.etf.dk

www.sm.dk Socialministeriet

www.kl.dk Kommunernes Landsforening

Læs også Etf's politikark om ergoterapeuter i
visitatorstillinger.